

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd samt om ändring av 3 a § i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2007 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd samt om ändring av 3 a § i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (RP 64/2007 rd) till kulturutskottet för beredning.

Lagmotionerna

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande lagmotioner:

— LM 77/2007 rd: Lag om ändring av lagen om studiestöd — Tarja Tallqvist /kd m.fl.

— LM 107/2007 rd: Lag om ändring av 11 § i lagen om studiestöd — Jutta Urpilainen /sd

— LM 108/2007 rd: Lag om ändring av 20 § i lagen om studiestöd — Satu Taiveaho /sd m.fl.

som remitterades till utskottet den 9 oktober 2007, 25 oktober 2007 respektive 24 oktober 2007.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Leena Koskinen, undervisningsministeriet
- jurist Piritta Väinölä, Folkpensionsanstalten
- socialpolitisk ansvarig Emmi Anoschkin, Förbundet för Studentföreningar vid Yrkes-
högskolorna i Finland rf
- socialpolitisk sekreterare Johanna Nuorteva, Finlands studentkårers förbund FSS rf
- ordförande Kati Kokkonen, Finlands Yrkes-
studerandes Centralförbund SAKKI rf
- ordförande Antti Melander, Finlands Gymna-
sistförbund rf
- ordförande Karo Kautonen, Suomen Opiske-
lija-Allianssi - OSKU ry.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— social- och hälsovårdsministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om studiestöd och lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning ändras. Studiepenningens månadsbelopp föreslås bli

höjt med 15 procent, dock minst med 16 euro. Gränsen för den studerandes inkomster som påverkar studiestödet höjs med 30 procent. Regeringen föreslår också att statsborgen för studie-

lån för studerande som har fyllt 18 år och som studerar vid någon annan läroanstalt än högskola ska höjas.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses att bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2008.

De nya bestämmelserna om studiepenningens belopp och storleken på statsborgen tillämpas dock först från den 1 augusti 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Propositionen är enligt vår mening i högsta grad nödvändig och angelägen. Regeringen fullföljer med sina åtgärder regeringsförklaringens skrivning om att utveckla studiestödet utifrån den nuvarande strukturen så att stödet tryggar försörjningen vid studier på heltid och bidrar till att studierna bedrivs effektivt och examen avläggs inom utsatt tid. Vi noterar med glädje att regeringen föreslår en höjning av studiepenningen med 15 procent eller minst 16 euro. Den nivåhöjning som utlovas i regeringsförklaringen ska fördelas så rättvist som möjligt mellan alla studerandekategorier. Gränsen för de studerandes egna inkomster föreslås bli höjd med 30 procent den 1 januari 2008. Fribeloppsgränsen kommer då att ligga på 11 850 euro. Också ändringarna i fråga om såväl arbetspraktikens konsekvenser för studiestödet som stödet för skolresor är angelägna.

Enligt regeringsförklaringen syftar reformen av den sociala tryggheten till att göra arbete mer

sporrande, minska fattigdomen och garantera en adekvat grundtrygghet i alla livssituationer. Kommittén för social trygghet kommer inte bara att titta på det orsaksrelaterade sociala skyddet utan också på försörjningen under studietiden. Vi menar att kommittén i sitt arbete måste ägna stor uppmärksamhet åt behovet att utveckla de studerandes inkomsttrygghet.

Vi vill påpeka att de brister som fortfarande förekommer i studiestödet för studerande i olika livssituationer bör åtgärdas och systemet utvecklas i enlighet med regeringsförklaringen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kulturutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar och

att lagmotionerna LM 77/2007 rd, LM 107/2007 rd och LM 108/2007 rd avslås.

Helsingfors den 20 november 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml
vordf. Tuomo Hänninen /cent
medl. Claes Andersson /vänst
Merikukka Forsius /gröna
Timo Heinonen /saml
Anneli Kiljunen /sd
Sanna Lauslahti /saml
Jukka Mäkelä /saml
Mikaela Nylander /sv

Lauri Oinonen /cent (delvis)
Tuula Peltonen /sd
Tuomo Puumala /cent
Leena Rauhala /kd
Tommy Tabermann /sd
Jutta Urpilainen /sd
Mirja Vehkaperä /cent
Henna Virkkunen /saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.

RESERVATION

Motivering

En ansvarskännande befolkningspolitik tar tag i allt sådant som gör det svårt för studerande att skaffa sig barn. Därför föreslår jag ett höjt studiestöd för försörjningspliktiga studerande.

Utskottet påpekar i sitt utlåtande att det fortfarande finns brister i lagen, men föreslår trots det inga ändringar i propositionen. Studiestödsbeloppet påverkas varken nu eller enligt regeringens förslag av om en studerande har barn att försörja. Principen har varit att familjepolitiska stöd används för att trygga familjebildning medan studiestödet finns till för att hjälpa den enskilde att skaffa sig en utbildning. Och ända tas i t.ex. arbetslöshetsdagpenningen hänsyn till försörjningsplikt trots att det inte är fråga om något familjepolitiskt stöd. Också då det gäller studerande bör den vedertagna principen frångås av familjepolitiska skäl och studerande med familj stöddas genom en höjning av studiepenningen med 50 euro mer än regeringen föreslagit.

Av kvinnliga studerande i åldern 19—34 år har 8 procent barn. Grovt uppskattat har alltså 13 000 kvinnliga studerande försörjningsplikt. Det finns inga siffror på hur många manliga studerande med försörjningsplikt det finns, men man kan räkna att det rör sig omkring 5 procent. Cirka 6 000 av de män som får studiestöd har försörjningsplikt. Antalet stödmånade uppgår till ett tiotal per år. Om 20 000 studerande föräldrar fick sitt studiestöd höjt med 50 euro skulle kost-

naderna för det uppgå till i runt tal 10 miljoner euro per år.

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att lagförslagen i utskottets betänkande godkänns enligt betänkandet men 11 § och ikraftträdandebestämmelsen i lagförslag 1 med ändringar.

Reservationens ändringsförslag

11 §

Studiepenningens belopp

Om inte något annat följer av 3 eller 4 mom. eller av 17, 19 eller 20—22 § är studiepenningen per månad

(1—3 punkten som i KuUB)

4) för en studerande som är gift (*utesl.*) 298 euro i högskolor och 246 euro i andra läroanstalter,

5) för en studerande med försörjningsplikt 348 euro i högskolor och 296 euro i andra läroanstalter. (*Ny*)

(2—5 mom. som i RP)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

(2 och 3 mom. som i KuUB)

Helsingfors den 20 november 2007

Leena Rauhala /kd